

Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för 2025 i syfte att motverka ensamhet bland äldre genom hälsosamtal

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2025 fördela statsbidrag till landets kommuner för att motverka ensamhet bland äldre genom att starta, förbättra eller utöka arbetet med hälsosamtal. Regeringen beräknar att årligen avsätta 100 miljoner kronor för kommunernas arbete med att bryta och förebygga ofrivillig ensamhet hos äldre, under förutsättning att riksdagen beviljar medel för ändamålet.

Med hälsosamtal avses ett individuellt, strukturerat samtal med syfte att identifiera äldre personer som upplever ofrivillig ensamhet, samt att identifiera de eventuella hindren som personen upplever för att delta i sociala aktiviteter. Efter att hindren har identifierats kan den enskilde få hjälp att komma på lösningar för att delta i de sociala sammanhang som personen önskar.

Vad kan ni rekvirera statsbidrag för?

Statsbidraget syfte är att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre genom hälsosamtal.

Medlen får användas i följande syfte:

- Starta, förbättra eller utöka arbetet med hälsosamtal. Samtalen ska ge en möjlighet att diskutera den enskildes livssituation och berätta om vilka aktiviteter, i kommunal eller annan regi, som finns att tillgå.
- Identifiera eventuella andra behov relaterade till hälsoproblem vilka kräver vidare insatser från socialtjänst eller hälso- och sjukvård.

Statsbidraget får användas till personer som är 65 år och äldre. Socialstyrelsen ser ett ökat behov hos personer som är över 80 år eller som av andra skäl än hög ålder löper särskild risk att drabbas av ofrivillig ensamhet.

Medlen ska inte användas till att anordna generella aktiviteter som är avsedda att motverka ensamhet, t.ex. caféer eller träffpunkter.

Om arbetet med hälsosamtal planeras så att de utförs i den enskildes hem, bör kommunen eller regionen utforma arbetet så att den äldres trygghet värnas och sårbarhet för brott inte ökar.

Statsbidragets storlek

Medlen omfattar totalt 97 000 000 kronor för 2025. I fördelningslistan framgår hur stort belopp som varje kommun kan rekvirera.

Vilka kan rekvirera?

Samtliga kommuner.

När kan ni använda statsbidraget?

Statsbidrag till kommunerna betalas ut löpande efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen senast den 2 juni 2025. Det är tillåtet att använda rekvirerat statsbidrag retroaktivt för verksamhet från och med den 1 januari 2025. Medlen kan användas till och med 31 december 2025.

Hur får ni del av statsbidraget?

För att kunna rekvirera statsbidrag i e-tjänsten måste kommunen först ha ett godkänt ombud. Via länken på statsbidragets hemsida kan du läsa om vad ett ombud är, vem som kan bli ombud och hur man gör för att ansöka om att bli ombud, det vill säga göra en ombudsansökan.

Av fördelningsnyckeln i bilagan Fördelningslista framgår vilket belopp varje kommun kan rekvirera för 2025.

Rekvireringen ska ske senast den **2 juni 2025** i Socialstyrelsen e-tjänst. Vi betalar ut medlen löpande efter att rekvisitionen har kommit in.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av statsbidrag?

En kommun som har tagit emot bidrag ska efterföljande år återrapportera till Socialstyrelsen hur statsbidraget har använts. Socialstyrelsen skickar ut ett webbaserat återrapporteringsformulär till bidragsmottagarens registratur i början av 2026.

Inför återrapporteringen är det viktigt att ni dokumenterar det ni gör och vad ni uppnår. Återrapporteringsformuläret kommer till exempel att innehålla frågor om hur mycket statsbidrag som kommunen har använt, hur kommunen har organiserat och genomfört uppdraget, vilka resultat som har uppnåtts samt hur kommunen har utvärderat och vidareutvecklat arbetet med hälsosamtal.

Kommunens bokföring ska vara ordnad på ett sådant sätt att det finns förutsättningar för kontroll av ekonomi och verksamhet (LKBR 3 kap. 2 §¹). Ni ska på Socialstyrelsens begäran kunna inkomma med räkenskapsinformation som gör att användningen av statsbidrag kan spåras. Vi rekommenderar att varje kommun skapar ett separat konto för statsbidraget för att enkelt kunna spåra alla transaktioner och underlätta redovisningen.

Statsbidrag som inte har förbrukats eller som inte har använts i enlighet med angivna villkor ska återbetalas till Socialstyrelsen. Ett sådant villkor är att

---

¹ Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

återrapporteringen till Socialstyrelsen sker inom angiven tidsram. Socialstyrelsen fakturerar berörda bidragsmottagare.